

Spoedig daarna werden op de rechter wang van het kind een paar rode vlekjes zichtbaar. Hieraan werd uiteraard weinig aandacht besteed, doch de volgende ochtend bleek het hele lichaam bedekt te zijn met een urticaria-achtige uitslag, dat door de moeder zelf als identiek met haar eigen huidaandoening van een week geleden beschouwd werd. Ook bij het kind namen de verschijnselen spoedig af en op 28 augustus waren de laatste vlekjes bijna geheel verdwenen. Temperatuurverhoging heeft het kind niet gehad.

Een andere patiënte beviel op 26 augustus 1960 à terme van haar derde kind, een meisje van 3610 gram. De moeder had geen huidaandoening gehad, maar had, naar zij zegt, wel margarine gegeten. Op 27 augustus 's middags verschenen er bij het kind enige rode vlekjes op de romp; de volgende dag was het gehele lichaam bedekt met een urticaria-achtige uitslag, die volkomen geleek op die bij het eerste kind. De moeder van deze pasgeborene had dus zelf geen afwijkingen gehad voor de bevalling. De door mij geconsulteerde huidarts (Dr. F. WERZ) constateerde een kleinvlekkig erytheem met hetzelfde beeld als hij bij andere patiënten had gezien na het eten van „Planta“-margarine.

Het bloedonderzoek bracht in beide gevallen een eosinofilie aan het licht: (1) moeder 11, kind 10; (2) moeder 6, kind 12. Alle bloedbeelden waren licht tot matig toxisch.

Waarschijnlijk kan dus de oorzaak van deze aandoening via de placenta overgaan op het kind en daarbij dezelfde verschijnselen verwekken. In het tweede geval kan men veronderstellen, dat de moeder niet gevoelig was, doch de zuigeling wel; een mogelijkheid, die slechts geopperd mag worden.

Gezien de belangstelling, die deze aandoening thans geniet, leek het mij gerechtvaardigd, het bovenstaande te vermelden. Er zullen, naar ik vermoed, zeker meer soortgelijke gevallen zijn waargenomen.

Eindhoven, 29 augustus 1960 J. L. H. SPECKEN

INFANS MORTUUS IN UTERO

Met genoegen heb ik kennis genomen van de klinische les van Prof. Dr. W. P. PLATE (1960), waarin een steeds voor de vroedvrouw, arts, specialist weerkerend, moeilijk probleem van het in utero gestorven kind, voortreffelijk uiteengezet wordt.

Als aanvulling zou ik uit mijn ervaring nog willen vermelden het symptoom dat de zwangeren in die gevallen zo vaak aangeven, nl. een metaalsmaak in de mond.

Het heeft mij altijd getroffen, dat dan de foetus ook moeilijk is af te tasten, en dat er geen ligging is te bepalen, hetgeen eerst wel het geval was. De omtrek van de buik is veelal verminderd in plaats van vermeerderd. Moge deze klinische les in een nieuwe druk van het *Nederlands Leerboek der Verloskunde* verwerkt worden.

Literatuur: PLATE, W. P. (1960) Infans mortuus in utero. *Ned. T. Geneesk.* 104, 1709.

's-Gravenhage, 6 september 1960

G. J. LUBBERS

BERICHTEN

BUITENLAND

Afghanistan

Cholera. — De Wereldgezondheidsorganisatie ontving bericht van 24 cholera-gevallen (met 9 sterfgevallen), voorgekomen te Kandakar in de week eindigende op 20 augustus. Sinds 1930 was cholera niet in Afghanistan waargenomen. De ziekte is ingevoerd uit Quetta, West-Pakistan, een plaats waarmede Kandakar rechtstreeks door de lucht is verbonden. Het Haffkine-Instituut te Bombay zond choleravaccine (*WHO Press*, 25 augustus 1960).

Duitsland

Verhoogde zuigelingensterfte in de derde levensmaand. — In Duitsland en Oostenrijk vindt men als nieuw verschijnsel een stijging in de sterftelijn van de 0-jarigen, die zich beperkt tot de derde levensmaand, in het bijzonder bij meisjes. Men meent het te kunnen afleiden uit een toename van het aantal gevallen van interstitiële pneumonie. Als argument voert men in de eerste plaats aan, dat deze vorm van pneumonie frequenter is bij meisjes en voorts dat deze ziekte zelden voorkomt in Scandinavië, Engeland en de Verenigde Staten, landen waar de sterftetop in de derde levensmaand ontbreekt. Bij statistische beschouwingen van het onderwerp wijst men ook op de mogelijkheid, dat het welbekende hoge sterftecijfer van zuigelingen van ongehuwde moeders zich laat gelden. De bevolking van tehuizen voor zuigelingen bestaat voor een belangrijk deel uit onwettige kinderen en is meer aan onderlinge besmetting blootgesteld dan normaal gehuisveste kinderen (*J. Amer. med. Ass.* 6 augustus, bl. 1613).

Het toezicht op de radioactiviteit. — Het Bondsministerie van atoomenergie en waterhuishouding deelde over het ambtelijke toezicht op de gezamenlijke radioactiviteit het volgende mede. Van lucht wordt deze op 12 plaatsen gemeten, van neerslag op 18 plaatsen, van oppervlaktewater op 90 plaatsen, van modderproeven op 15 plaatsen, van drinkwater en gebruikswater op 12 plaatsen. Vier landbouwinstututen controleren het strontium-90-gehalte van de grond met ongeveer honderd proeven per jaar. Voorts wordt strontium-90 in 150 over het gebied van de Bondsrepubliek verspreide melkerijen geregeld nagegaan. Bij deze routine-onderzoekingen voegen zich de bepalingen van de totale radioactiviteit en van strontium-90, die in enige ambtelijke en niet-ambtelijke laboratoria worden verricht. In de nabijheid van instellingen die bij atoomenergie zijn betrokken, gelden bijzondere maatregelen van toezicht (*Dtsch. med. Wschr.* 1960, bl. 1513).

De leeftijd van de menarche. — De jongste onderzoeken over het gemiddelde tijdstip van de eerste menstruatie in verschillende wereldstreken bevestigen de onjuistheid van de mening, dat vrouwen in warme klimaten vroeger rijp worden dan in gematigde of koele klimaten. Een schatting bij Indiase vrouwen gaf slechts een gering verschil met Engelse cijfers (13,4 jaar tegen 13,6 of 13,7 jaar), terwijl in Nigeria een gemiddelde van 14,2 werd genoteerd. In het algemeen kan men zeggen, dat de leeftijd van de menarche weinig invloed ondergaat van ras, klimaat en van sociale en economische omstandigheden. Daartegenover stelt men de in verschillende landen verkregen uitkomst, dat genoemde leeftijd in de loop van korte tijd sterk is verlaagd; deze zou in het midden van de vorige eeuw in Europa 17 jaar hebben bedragen (*Brit. med. J.*, 30 juli, bl. 369).

Schotland

Nieuw neuro-chirurgisch ziekenhuis. — Te Edinburg werd een nieuw ziekenhuis voor neuro-chirurgie in gebruik genomen. Tal van specialisten uit verschillende delen van de wereld waren bij de opening tegenwoordig en roemden bijzonderheden van bouw en installaties (*Rif. med.* 1960, bl. 904).

Verenigde Staten

Alcoholics Anonymous. — In California's Long Beach Memorial Stadium waren onlangs 15.000 mannen en vrouwen bijeen: gewezen alcoholisten met familieleden en „well-wishers”, ter viering van de 25e verjaardag van Alcoholics Anonymous. De anonymus BILL W., president en